

'Docenten gaan anders lesgeven door Lesson Study'

Siebrich de Vries (lerarenopleider en onderzoeker, RUG) en Gerrit Roorda (vakdidacticus wiskunde, RUG) hebben met veel enthousiasme en ondersteund met prachtige beelden de van oorsprong Japanse professionaliseringsaanpak 'Lesson Study' toegelicht. Daarnaast presenteerden zij hun onderzoek en bevindingen. Het was een zeer inspirerende en informatieve sessie met een duidelijke opbouw en sterk beeldmateriaal.

Door Claire van Cleef

'Lesson Study' is een vakdidactisch gerichte onderzoeksproces met een focus op de betrokkenheid, motivatie en leerprestaties van leerlingen. Het proces, dat zes weken, een paar maanden of zelfs een jaar kan duren, bestaat uit zes stappen waarbij de samenwerking tussen (minimaal vier) docenten essentieel is. Daarnaast worden ook leerlingen gezien als partner van de professionalisering van de leerkracht. Leerlingen worden geïnformeerd over wat de andere leerkrachten in de klas komen doen, ze worden geobserveerd en geïnterviewd.

Centraal in de Lesson Study is de 'onderzoeksles'. Het team bespreekt zijn onderwijsvisie, het leerlingendoel en de onderzoeksvraag die het wil beantwoorden (stap 1). Vervolgens ontwikkelen de teamleden een les, die in feite hun hypothese is hoe de leerlingen het beste het doel kunnen gaan behalen (stap 2). Terwijl een van de teamleden de les geeft, observeren de andere docent-onderzoekers de leerlingen en verzamelen ze data over hun motivatie, betrokkenheid en/of leerprestaties (stap 3). Vervolgens wordt de les nabesproken (met een externe deskundige, bijvoorbeeld een vakdidacticus), en weer bijgesteld en gegeven (stap 4 en 5). Ten slotte worden alle verzamelde data geanalyseerd, en worden de opbrengsten voor de leerlingen en de docenten besproken en met andere collega's gedeeld (stap 6).

De Vries en Roorda hebben onderzocht hoe effectief en bruikbaar Lesson Study is voor het Nederlandse onderwijs(systeem). Daartoe hebben ze een literatuurstudie en een praktijkonderzoek gedaan onder dertig docenten Nederlands en wiskunde van twaalf verschillende scholen in Noord-Nederland. Deze docenten hebben in groepjes van vier à vijf, gedurende drie jaar (met elk jaar twee keer een ronde) deelgenomen aan een Lesson Study. Door middel van vragenlijsten, interviews en observaties hebben ze onderzocht wat docenten hebben aan 'Lesson Studies', en wat het Lesson Study-proces belemmerde of stimuleerde.

Uit de resultaten blijkt dat het leerkrachten kennis en inzichten op het gebied van vakinhoud, (vak)didactiek en pedagogiek oplevert. Docenten zijn op een andere manier (meer gedifferentieerd) les gaan geven. Het is belangrijk dat leerkrachten zelf willen deelnemen aan een Lesson Study. Goede ondersteuning van de schoolleiding en begeleiding is ook nodig. Tot slot is de kwaliteit van de samenwerking tussen docenten van invloed op de resultaten. Leerkrachten moeten zich vrij voelen om hun mening te geven.

Meer weten? Dan verwijst ik naar hun boekje dat te downloaden is vanaf de NRO-website: <https://www.nro.nl/nro-projecten-vinden/?projectid=405-15-726-lesson-study-een-effectieve-professionaliseringsmethode>